

Informacija dėl elektroninių paslaugų gavėjų klaidų taisymo GPAIS

Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo 34 straipsnio 6 dalies 3 punkte išskirtą pareigą apsaugoti duomenis nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo, informuojame, kad gauti prašymai pataisyti duomenų įvedimo klaidas naudojantis duomenų bazių administravimo įrankiais laikinai nebus nagrinėjami.

Aplinkos apsaugos agentūra (Agentūra), kaip Vieningos gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinės sistemos (GPAIS) tvarkytoja, privalo suderinti du lygiaverčius interesus: garantuoti, kad neteisingi, netikslūs, neišsamūs duomenys būtų nedelsiant ištaisyti, atnaujinti arba papildyti, ir garantuoti, kad duomenys bus apsaugoti nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet kokio kito neteisėto tvarkymo.

GPAIS nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. D1-976 „Dėl Vieningos gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, 36 punkte apibrėžta tik informavimo apie duomenų taisymą tvarka, tačiau nenustatytos duomenų taisymo sąlygos. Taisant duomenų klaidas duomenų bazės administravimo įrankiais kyla papildoma rizika netyčia sugadinti susijusius duomenis, taip pat, kol teisės aktais neapibrėžtos sąlygos, kokie objektyvūs kriterijai patvirtina pranešimo apie padarytą klaidą tikrumą ir teisingumą, sustiprėja galimų aplinkosauginių pažeidimų rizika, mažėja galimų pažeidimų valdymo garantijos, kyla nepagrįstai skirtingų sprendimų dėl duomenų taisymo rizika. Duomenų bazės administratoriaus veiklai būtinos pakankamos teisinės garantijos, kurias Agentūra aktyviai stengiasi suformuoti – su specialistais, atsakingais už duomenų, tvarkomų GPAIS, rinkimą, tvarkymą ir naudojimą viešojo administravimo, aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės tikslams, derinamas GPAIS elektroninių paslaugų gavėjų padarytų klaidų taisymo procedūros aprašas. Kol nurodytas aprašas nebus suderintas ir patvirtintas teisės aktu, prašymai techninėmis priemonėmis pataisyti duomenis GPAIS duomenų bazėse – pakeisti / pašalinti įrašus ir (ar) sistemoje suformuotų dokumentų būsenas ir pan. – laikinai nebus nagrinėjami. Atsiprašome dėl galimų nesklaidumų ir tikimės, kad klaidų skaičių labai sumažins pradedamas įgyvendinti GPAIS tobulinimo projektas, kai sistemos funkcionalumai taps patogesni vartotojui.

Atsižvelgdami į žinomus GPAIS funkcionalumų trūkumus, prašome sistemos vartotojų pildyti informaciją dėmesingai. Atkreipiame dėmesį, kad sistemoje dažnai suklystama formuojant atliekų vežimo lydraščius ar tarpvalstybinių atliekų vežimų dokumentus. Šie dokumentai turi atskirus tvirtinimo žingsnius, skirtus mažinti klaidų tikimybę – rekomenduojame, kad kiekviena atliekų vežimo šalis, ir siuntėjas, ir gavėjas, prieš rinkdamasi baigti veiksmą sistemoje, pakartotinai patikrintų įvestus atliekų kodus ir kiekius. Kai atliekos vežamos Lietuvos Respublikos teritorijoje, pastebėjęs klaidą, atliekų gavėjas gali nepatvirtinti vežimo, kai kuriuos lydraščių duomenis atliekų gavėjas gali koreguoti iki vežimo pradžios. Sistemos funkcionalumai neriboja galimybių elektroninių paslaugų gavėjams atšaukti patvirtintas ketvirčių apskaitos suvestines, kol atitinkamų metų ataskaita dar nepateikta vertinti – ūkio subjektas gali pasirinkti koreguoti reikiamą žurnalą ir atitinkamo ketvirčio suvestinę taps neaktuali, galėsite formuoti naują. Tai gali leisti įvesti papildomus žurnalo įrašus ar užpildyti nurašymo faktus norint pateikti tikslus ir teisingus duomenis sistemoje. Kilus neaiškumų, prašome kreiptis į specialistus, atsakingus už GPAIS kaupiamų duomenų tvarkymą ir panaudojimą viešojo administravimo tikslais – Aplinkos apsaugos departamentą ar Agentūrą. Techniniais sistemos naudojimo klausimais pagalbą teikia GPAIS Pagalbos tarnyba: pagalba@gpais.eu, <https://it.aplinka.lt/servedesk/customer/portal/2>. Kad prisijungtumėte prie nuorodos rinkitės „Sukurti paskyrą“, jei esate rašę anksčiau el. paštu pagalba@gpais.eu – rinkitės Slaptažodžio priminimo funkciją prisijungimo lange.

Primename, kad pagal GPAIS nuostatų 47 punktą duomenis pateikę fiziniai ir juridiniai asmenys už pateiktą duomenų teisingumą atsako teisės aktu nustatyta tvarka.

Informacija parengta pagal Aplinkos apsaugos agentūros 2021-10-07 raštą Nr. (35)-A4E-11439. Aplinkos apsaugos agentūros Informacinių technologijų skyrius.